# Marketing orla

**Q** We bought land in a tropical region to plant noni trees. Someone told us that *orla* applies even outside *Eretz Yisrael* and that we cannot benefit from the fruit. If this is true, we will have a tremendous loss. Can we work around the problem by having a non-Jewish partner? We are putting a non-Jew in charge of growing and harvesting the noni (for a 25% share of the sales); we plan to process and market it.

### 1. גמרא, קידושין דף לט עמוד א

אמר ר' יוחנן: ערלה בח"ל - הלכה למשה מסיני. א"ל ר' זירא לרבי אסי, והתניא: ספק ערלה בארץ - אסור, בסוריא - מותר, (בחוצה לארץ - יורד ולוקט)! אישתומם כשעה חדא, א"ל, אימא כך נאמר: ספיקא מותר, ודאה אסור.

### 2. גמרא, עבודה זרה דף כב עמוד א

הנהו מוריקאי דעובד כוכבים נקיט בשבתא וישראל בחד בשבתא, אתו לקמיה דרבא, שרא להו. איתיביה רבינא לרבא: ישראל ועובד כוכבים שקיבלו שדה בשותפות, לא יאמר ישראל לעובד כוכבים טול חלקך בשבת ואני בחול, ואם התנו מתחלה - מותר, ואם באו לחשבון - אסור! איכסיף. לסוף איגלאי מלתא דהתנו מעיקרא הוו. רב גביהה מבי כתיל אמר: הנהו שתילי דערלה הוה, עובד כוכבים אכיל שני דערלה וישראל שני דהתירא, אתו לקמיה דרבא, שרא להו. והא אותביה רבינא לרבא! לסיועי סייעיה. והא אכסיף! לא היו דברים מעולם.

### רש"י מסכת עבודה זרה דף כב עמוד א

**לא יאמר ישראל** - טול אתה חלקך בשבת, לפי שנעשה שלוחו על חצי היום המוטל עליו.

**מותר** - דהא לא קיבל עליה ישראל עבודה דשבת, ואין העובד כוכבים שלוחו.

**אלא שתילי דערלה הוה** - ישראל ועובד כוכבים קיבלו שדה בשותפות ונוטעה ויטלו החצי בין שניהם, ונתעסק עובד כוכבים כל צרכו שני ערלה ואכלן וישראל קבל ג' שנים אחרות כנגדן ואכלן.

**שרא להו** - דהיתר גמור הוה, דהא אע"ג דקיבלוה יחד לכתחילה ואמר לו ישראל: היה אתה עובד בגי שנים הללו ואני גי אחריהם, אין כאן איסור שליחות, דהא ישראל נמי שרי לעובדה, ואי משום אכילה שישראל אוכל בנגדן ונמצא נהנה מפירות ערלה שמכרן, אין זה נהנה שכן המשפט שנה שזה עובד הוא אוכל.

### 3. שולחן ערוך ורמ"א יורה דעה סי' רצד סע' ח

ערלה נוהגת בכל מקום ובכל זמן, בין בשל עובד כוכבים בין בשל ישראל, אלא שבשל ארץ ישראל היא מן התורה ובחוצה לארץ הלכה למשה מסיני. הגה: ואסור ללקוט לנכרי פירות מאילן שלו שהוא ערלה, משום שנהנה במה שמחזיק לו הנכרי טובה על זה (כל בו ובי"ה בשם א"ח).

### 4. שו"ת מנחת שלמה חלק א סי' עא

<u>בדין פירות העומדים רק לסחיטה ...</u>

נראה דכמו שהנוטע זית לצורך הדלקה חייב בערלה אע"ג שאינו למאכל, שהרי אפי' בנוטע זית למנורה פסק הרמב"ם בפי"ו מעשי"ש הי"ז דחייב וכ"ש בעומד לצורך הדלקה של רשות, כך גם הנוטע אילן ע"מ לסחוט הפירות ולשתות המשקין היוצאין מהם, דאע"ג שהם זיעה בעלמא, מ"מ הפרי עצמו שפיר אסור מדאורייתא משום ערלה כיון שנטיעת העץ היא עבור הפירות כדי לסוחטן, ועיין בזה בירושלמי ריש מסי ערלה. אך מסתפקנא, דאולי כל זה דוקא בעץ מאכל ממש דלא מהני מחשבת הדלקה או סחיטה לעקור מהעץ שם מאכל, משא"כ בלימון חמוץ וכדומה מהפירות שגם סתמא הם עומדים רק לסחיטה, אפשר דאף אם אוכל ממש את גוף הפרי אינו חייב משום ערלה כיון שהוא עומד ליזיעה בעלמא דלא אסור מן התורה, וגם אפשר להרחיק לכת דאפשר דשרי גם מדרבנן, משום דלא מצינו שאסרו חכמים את המשקין אלא כשהם יוצאין מדבר שהוא כבר אסור, משא"כ הכא כיון שעיקרו עומד רק לזיעה, אפשר דמעיקרא לא חייל כלל על העץ ועל הפרי איסור ערלה, וממילא שרי גם מדרבנן לאכול הפרי ולשתות המשקין

### 5. גמרא, ברכות דף לו עמוד א

ונימא: הלכה כרבי עקיבא! - אי אמר הלכה כרבי עקיבא, הוה אמינא - אפילו בארץ, קמשמע לן: כל המיקל בארץ - הלכה כמותו בחוצה לארץ, אבל בארץ לא. - ונימא: הלכה כרבי עקיבא בחוצה לארץ, דכל המיקל בארץ - הלכה כמותו בחוצה לארץ! - אי אמר הכי, הוה אמינא: הני מילי - גבי מעשר אילן, דבארץ גופא מדרבנן, אבל גבי <u>ערלה דבארץ מדאורייתא - אימא בחוצה לארץ נמי נגזור, קמשמע לן</u>.